

Pressiteade

Luxembourg, 22. jaanuar 2020

ELi audiitorite sõnul toetab VKEde rahastamisvahend tõhusalt innovatsiooni

Euroopa Kontrollikoja avaldatud uue aruande kohaselt toetab VKEde rahastamisvahend tõhusalt innovatsiooniprojektide arendamist. Toetatud on enam kui 5000 projekti ning asjaolu, et toetuse andjaks on EL, on aidanud ettevõtetel kaasata täiendavaid investeeringuid. Samas leidsid audiitorid ka parandamist vajavaid valdkondi, mis puudutavad Euroopa Innovatsiooninõukogu loomist aastal 2021.

Euroopa Komisjon käivitas VKEde rahastamisvahendi 2014. aastal, et toetada innovatsiooni väikestes ja keskmise suurusega ettevõtetes ning idufirmades. 3 miljardi eurose eelarvega rahastamisvahendi üldeesmärk on täita lünk innovatsiooni rahastamises ja parandada teadusuuringute tulemuste ärilist kasutust. Et hinnata, kas VKEde rahastamisvahend toetab ka tegelikult VKEde innovatsiooni, keskendusid audiitorid rahastamisvahendi ülesehitusele, juhtimisele ja väljunditele.

Audiitorite sõnul pakub vahend VKEdele ja idufirmadele selgelt kasulikku ja tõhusat tuge. Selle seotus ELiga tõmbab ka projektidele tähelepanu ja aitab neil kaasata täiendavaid investeeringuid. Vaatamata rahastamisvahendi käivitamise hilinemisele pakub see ka võimalust kasutada ettevõtete arengut kiirendavaid teenuseid. Lisaks märgivad audiitorid, et need teenused ei ole piisavalt kohandatud toetusesaajate vajadustele.

„VKEde läbimurdelise innovatsiooni toetamine on ELi konkurentsivõime ja töökohtade jaoks väga oluline ning VKEde rahastamisvahendi pakutavat toetust on otsustanud kasutada suur hulk innovaatilisi ettevõtteid,“ ütles aruande eest vastutav Euroopa Kontrollikoja liige Alex Brenninkmeijer. „Meie soovitude eesmärk on tagada, et Euroopa Innovatsiooninõukogu saaks tugineda praeguse vahendi edule, parandades samal ajal veelgi selle ülesehitust ja projektide valimist ning luues sünergia teiste rahastamisvahenditega.“

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisõnumid. Eriaruanne on tervikuna kättesaadav veebisaidil eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Audiitorid leidsid, et peamiste osaliste ja taotlejate seas tekitab segadust rahastamisvahendi esialgsete eesmärkide lai määratlus ja sagedased muudatused. Mõned rahastamisvahendist toetust saanud VKEd oleksid tõenäoliselt võinud ka turult rahastust saada.

VKEde rahastamisvahendi kasutamise aktiivsus on riigiti väga erinev. See on osaliselt tingitud väljaspool komisjoni kontrolli olevatest teguritest, aga ka piirangutest komisjoni turundus- ja kommunikatsioonitegevuses ning riiklike kontaktpunktide pakutava toetuse erinevast tasemest.

Audiitorid sedastavad, et projektide valimiseks kasutatavad komisjoni hindamismenetlused on aja jooksul paranenud. Eelkõige toovad nad välja ühe 2018. aastal kasutusele võetud positiivse muudatuse, milleks on projektide esitlemine žüriile. See aitab valida parimaid projekte ja kompenseeris kaughindamise puuduseid. Hindamisprotsessi raskendab aga endiselt ressursside vähesus ja uuesti esitatud projektitaotluste suur hulk.

Üks VKEde rahastamisvahendi eesmärke on algusest peale olnud seoste loomine ELi toetatavate rahastamisvahenditega, millest eraldatakse mitmesugust liiki tagasimakstavat rahalist toetust. Audiitorid tõdevad aga, et komisjon teinud vähe selliste seoste loomiseks ja tal on piiratud ülevaade VKEde tegelikest rahastamisvajadustest. Lisaks on teave rahastamisvahendite kohta endiselt killustatud ja toetusesaajad ei ole üldiselt teadlikud ELi toetatavatest rahastamisvahenditest.

VKEde rahastamisvahendi järeltulija hakkab uue teadus- ja innovatsiooniprogrammi „Euroopa horisont“ raames kuuluma Euroopa Innovatsiooninõukogu alla. Eelnevat arvesse võttes esitavad audiitorid mitu soovitusi, sealhulgas:

- säilitada vahendi ülesehituse teatavad aspektid;
- keskenduda õigetele toetusesaajatele ja suurendada vahendi geograafilist katvust;
- parandada projektide valimist;
- tõhustada ettevõtete arengut kiirendavaid teenuseid;
- luua sünergia teiste rahastamisvahenditega.

Toimetajatele

VKEde rahastamisvahend moodustab osa teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammist „Horisont 2020“. See on avatud ELi liikmesriikide ja 16 assotsieerunud riigi VKEdele. Rahastamisvahendist antakse VKEdele tagastamatut toetust teostatavusuuringute tegemiseks (1. etapp), teadus- ja arendustegevuseks ja turu testimiseks (2. etapp) ning juhendamiseks, mentorluseks ja muudeks ettevõtete arengut kiirendavateks teenusteks (3. etapp). Kuigi VKEde rahastamisvahendi eri etapid on nummerdatud, ei ole järjestusest kinnipidamine oluline.

2018. aastal muudeti VKEde rahastamisvahend osaks Euroopa Innovatsiooninõukogu katseprojektist.

Eriaruanne nr 2/2020: „VKEde rahastamisvahend: tõhus ja uuenduslik programm, mille ees on lahendamata ülesandeid“ on kättesaadav Euroopa Kontrollikoja veebisaidil (eca.europa.eu) ELi 23 keeles.

Kontrollikoda on viimasel ajal avaldanud ka oma muudes aruannetes täiendavaid leide innovaatilistele VKEdele antava ELi rahalise toetuse kohta, seda näiteks eriaruannetes [VKEde tagatissüsteemi](#) ja [riskikapitali](#) kohta.

Kontrollikoda tutvustab oma eriaruandeid Euroopa Parlamendile ja Euroopa Liidu Nõukogule ning teistele huvitatud pooltele, nagu liikmesriikide parlamendid, ettevõtlusringkondade sidusrühmad ja kodanikuühiskonna esindajad. Valdav osa meie aruannetes esitatud soovitudest viiakse ka ellu.

Aruande pressikontakt

Vincent Bourgeois – E-post: vincent.bourgeois@eca.europa.eu

Tel (+352) 4398 47502 / Mobiil (+352) 691 551 502